

Wijziging van de Invaliditeitswet, de Ziektewet, de Zee-ongevallenwet 1919 en de wet van 21 December 1950, Stb. K 590, tot uitbreiding van de toepassing van het Ziekenfondsenbesluit

(Verhoging loongrenzen)

Wijziging van de Noodwet Ouderdomsvoorziening

(Verhoging van uitkeringsbedragen en herziening van aftrekregeling)

Tijdelijke verhoging van renten ingevolge de Invaliditeitswet en van de op die renten verleende toeslagen

Tijdelijke verhoging van ongevalsuitkeringen

Wijziging van de Kinderbijslagwet

(Verhoging kinderbijslagen)

Wijziging van de Kinderbijslagwet voor invaliditeits-, ouderdoms- en wezenrentetrekkingen

(Verhoging kinderbijslagen)

Wijziging van de Noodwet Kinderbijslag Kleine Zelfstandigen

(Verhoging kinderbijslagen en inkomensgrenzen)

Wijziging van de Kinderbijslagwet

(Opheffing nadelen invoering vier peildata)

VERSLAG

No. 19

De vaste Commissie voor Sociale Zaken en Volksgezondheid, in welke handen deze wetsontwerpen zijn gesteld, wil niet nalaten er haar verheuging over uit te spreken, dat de Stichting van den Arbeid omtrent de voorstellen, welke (met een enkele uitzondering) in deze ontwerpen zijn vervat, in zo korte tijd tot overeenstemming is gekomen. Eveneens is het voor de commissie een reden tot erkentelijkheid, dat de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid reeds zo spoedig na het uitbrengen van het advies van de Stichting van den Arbeid, nl. bij de algemene beschouwingen over de Rijksbegroting voor 1954, heeft kunnen mededelen, dat het Kabinet zich in grote lijnen met de zienswijze van de stichting heeft kunnen verenigen, en dat daarna ook binnen zeer korte termijn de thans te behandelen wetsontwerpen zijn ingediend.

Onder herinnering aan het desbetreffend rapport van de S.E.R. zouden enige leden gaarne vernemen, of de Regering niet alsnog wegen zou kunnen vinden om aan de z.g. achtergebleven groepen op enigerlei wijze tegemoet te komen, nu ook voor degenen, die onder de sociale verzekeringswetten vallen, verbeteringen getroffen worden.

Ontwerp van wet no. 2

(Verhoging loongrenzen, Invaliditeitswet, Ziektewet enz.)

Gelijk hierboven reeds implicite werd gememoreerd, wijken de voorstellen van de Regering op één punt af van het advies van de Stichting van den Arbeid, nl. ten aanzien van de loongrenzen, in verband daarmee, ook ten aanzien van de dagloongrenzen. De grote meerderheid der commissie kan het billijken, dat, nu over een verhoging van de loongrenzen voor het Ziekenfondsenbesluit overleg met de artsen en de fondsen gaande is, thans niet verder wordt gegaan dan tot een verhoging van de loongrenzen, welke direct voortvloeit uit de 5 pct. loonsverhoging, en derhalve nog geen uniforme grens van f 6000 wordt voorgesteld. Zij spreekt daarbij de hoop uit, dat men omtrent deze aangelegenheid spoedig tot overeenstemming zal weten te geraken.

Enige leden, die er (evenals de meeste andere leden der commissie) begrip voor toonden, dat de Regering geen voorstel doet tot verhoging van de loongrenzen van de Werkloosheidswet, wensten intussen niet de ogen te sluiten voor het feit, dat dit per 1 Januari a.s. een vermindering van het aantal personen, dat nu onder de werking dier wet valt, tot gevolg zal hebben. Naar het oordeel van de hierbedoelde leden behoort daartegenover echter met ingang van dezelfde datum een verhoging te staan van de loongrenzen in de Invaliditeitswet tot f 6000, alsmede van de dagloongrenzen voor de Ongevallenwetten tot f 16. Hoewel zij de moeilijkheden, waarvoor de Regering zich thans gesteld ziet, niet wilden onderschatten, zagen deze leden daarin vooralsnog onvoldoende reden om hun standpunt ten deze prijs te geven. Zij zouden daarom de Regering willen verzoeken haar bezwaren tegen deze gedachte nader te motiveren.

Een der leden achtte het onverantwoord, de kring der verzekerden ingevolge de Werkloosheidswet te verkleinen door de loongrenzen in die wet onveranderd op f 6000 te laten. Deze grens dient — aldus dit lid — met 5 pct. te worden verhoogd tot f 6300, evenals dit ten aanzien van de andere sociale ver-

zekeringen het geval behoort te zijn. Dienovereenkomstig zal ook het maximumdagloon, zowel in de Werkloosheidswet als in de andere wetten, met 5 pct. moeten worden verhoogd en afgerond op f 17 worden gesteld.

Het hier aan het woord zijnde lid wenste voorts in overweging te geven thans, dus vóór de eventuele unificatie van loongrenzen, de loongrensbepaling volgens het draagkracht-principe te doen geschieden, zoals dit ook het geval is bij de vaststelling van het bedrag der verschuldigde loonbelasting. Een jaarloon van f 6300 (waarbij het woord loon wordt gebruikt in de zin van de sociale verzekeringswetten en niet in die van het besluit op de loonbelasting) komt overeen met een weekloon van f 121. De loonbelasting voor gehuwden zonder kinderen bedraagt f 17,34. Door te stellen, dat al degenen, die op basis van het in geld vastgestelde loon, minder loonbelasting moeten betalen dan f 17,34 per week, onder de werking der sociale verzekeringswetten zullen vallen, bereikt men, dat bij de bepaling van de loongrens van de sociale verzekeringswetten hetzelfde principe wordt toegepast als bij de loonbelasting. Hierdoor wordt voorkomen, dat iemand met een groot aantal kinderen, die b.v. f 5026 per jaar verdient, niet is verzekerd krachtens de sociale wetten, en iemand, die ongehuwd is en f 5024 per jaar verdient, wel is verzekerd.

De overige leden der commissie konden de hiervóór weergegeven onderscheiden verlangens hunner medeleden niet onderschrijven. De beperkte strekking van de voorstellen der Regering in het oog houdend, gaven zij aan de ontwerpen, zoals zij zijn ingediend, althans op dit ogenblik de voorkeur.

Van verschillende kanten herinnerde men er aan, dat zich meermalen het geval voordoet, dat beide echtgenoten rente krachtens de Invaliditeitswet ontvangen en dan dubbele premie krachtens het Ziekenfondsenbesluit moeten betalen. De hier aan het woord zijnde leden achtten dit ongewenst en zij zouden het op prijs stellen, als de Regering hier een meer logische regeling, waarbij slechts éénmaal premie voldaan behoefte te worden, zou bevorderen.

Ontwerp van wet no. 4

(Verhoging uitkeringsbedragen enz. Noodwet Ouderdomsvoorziening)

Verschillende leden betuigden hun instemming met het initiatief van de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid om in overleg te treden met zijn ambtgenoot voor Wederopbouw en Volkshuisvesting over de moeilijkheden, die voor vele ouden van dagen rijzen, nu zij begin Januari reeds de verhoogde huur moeten betalen, terwijl de verhoogde uitkeringen krachtens de Noodwet Ouderdomsvoorziening niet reeds aansonds na 1 Januari gedaan zullen kunnen worden. Voor het uit dit overleg voortgekomen rondschrijven van de Minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting aan de gemeentebesturen, waarin het verzoek wordt gedaan te bevorderen, dat bij de inning van de huren der woningwetwoningen in dit opzicht de nodige soepelheid wordt betracht, spraken deze leden hun waardering uit.

Voorts zouden zij de aandacht van de Minister willen vestigen op de bezwaren, verbonden aan het thans geldende systeem van berekening bij de vaststelling van de waarde van uit onroerend goed bestaand vermogen. Zij lichtten deze bezwaren toe aan de hand van het volgende voorbeeld uit de praktijk. Een inwoner van Rotterdam bezat in 1950 een tweetal onroerende gebouwde eigendommen. Zijn vermogen werd toen overeenkomstig de bestaande richtlijnen als volgt berekend: Op $12 \times f 2748$ (de huurwaarde der beide panden te zamen), dat is f 32 976, werd in mindering gebracht voor hypotheek een bedrag van f 20 800, zodat het vermogen werd gesteld op f 12 176. De uitkering krachtens de Noodwet werd bepaald op f 45 per maand. Toen op 1 Januari 1951 een huurverhoging van 15 pct. werd toegestaan, werd — niettegenstaande het feit, dat deze verhoging was ingevoerd ter dekking van de gestegen kosten van noodzakelijk onderhoud — het vermogen opnieuw berekend, en wel als volgt: $12 \times f 3117 = f 37 404$, werd verminderd met f 20 800 voor hypotheek, zodat er overbleef f 16 604.

De Noodwet-uitkering werd bepaald op f 24 per maand. Het is te verwachten, dat met ingang van 1 Januari a.s. het vermogen van de hierbedoelde persoon op grond van de huurverhoging zal worden vastgesteld op een bedrag van f 22 962,68. De hier aan het woord zijnde leden verzochten de Minister in overweging te nemen, de richtlijnen thans in dier voege te wijzigen, dat bij de vaststelling van de huurwaarde slechts met dat deel van de huurverhogingen van 1951 en 1954 rekening wordt gehouden, hetwelk geacht mag worden de eigenaar ten goede te komen, en niet met het deel, dat nodig werd geacht als compensatie voor de gestegen kosten van onderhoud.

Het voorstel tot wijziging van de Noodwet Ouderdomsvoorziening had bij deze leden de vraag doen rijzen, of niet overeenkomstige maatregelen dienen te worden getroffen voor enkele andere groepen, die in soortgelijke omstandigheden verkeren als de trekkers van de Noodwet. Bij de invoering van de Invaliditeitswet en de Ouderdomswet in 1919 werd aan de personen, die toen een leeftijd hadden bereikt tussen 35 en 65 jaar en niet onder de Ouderdomswet vielen, gedurende enkele jaren de gelegenheid geboden zich tegen betaling van een premie een ouderdomsrente te verzekeren. Alle kosten van die overgangsregeling zouden door Rijksbijdragen aan de fondsen worden gedekt. Naar de mening van de hier aan het woord zijnde leden behoort deze categorie van personen, die een rente van de vrijwillige ouderdomsverzekering trekken, evenzeer als de Noodwet-trekkers in aanmerking te komen voor een verhoging van de door hen genoten rente.

Dit zelfde geldt, naar de opvatting van de hierbedoelde leden, voor degenen, die een pensioen genieten krachtens de wet van 11 December 1947 (*Stb.* H 420), tot invoering van een buitengewoon pensioen voor zeelieden en oorlogsslachtoffers en voor degenen, die een pensioen ontvangen krachtens de Wet buitengewoon pensioen (*Stb.* H 313).

Andere leden sloten zich bij dit betoog aan.

Van verschillende zijden sprak men er zijn waardering over uit, dat de Minister voorstelt de Noodwet aanzienlijk te vereenvoudigen door de artikelen 5a en 6a te doen vervallen en de inkomensgrenzen van artikel 5 te vervangen door die van 5a (na verhoging). Daarmede is het omslachtige systeem van de „dubbele toelating” verlaten, waardoor de regeling aan hanteerbaarheid wint.

Een der leden achtte het onaanvaardbaar om ook met betrekking tot de ouden van dagen de millimeterpolitiek toe te passen, die door de Regering bij de berekening van de loonsverhoging is gevolgd. Het hierbedoelde lid had hierbij voornamelijk het oog op de betekenis, die blijkbaar aan de verlagening van de verbruiksbelastingen wordt toegekend voor de berekening van de verhoging der uitkeringen. Vele ouden van dagen, die krachtens de Armenwet aanvullende ondersteuning ontvangen, krijgen uit dien hoofde brandstoffen en kleding toegewezen, zodat het voordelig effect van de vermindering der verbruiksbelasting aan hen voorbijgaat. Wat de huurverhoging betreft, deze bedraagt, volgens de statistische gegevens, vermeld in de Memorie van Toelichting, voor:

gehuwden			
1e gem. kl.	f 0,94, d. i. per jaar		f 48,88
2e „ „	0,93, „ „ „		48,36
3e „ „	0,92, „ „ „		47,84
4e „ „	0,83, „ „ „		43,16
5e „ „	0,80, „ „ „		41,60
ongehuwden			
1e gem. kl.	f 0,76, d. i. per jaar		f 39,52
2e „ „	0,89, „ „ „		46,28
3e „ „	0,80, „ „ „		41,50
4e „ „	0,71, „ „ „		36,92
5e „ „	0,66, „ „ „		34,32

Uit deze cijfers trok het hier aan het woord zijnde lid de conclusie, dat een verhoging van f 48 voor gehuwden en f 40 voor ongehuwden te gering is. De werkelijk nodige verhoging wordt beter benaderd met f 50 resp. f 45. Samenvattend was dit lid van oordeel, dat voor de 1ste gemeenteklasse de ver-

hoging van de noodwet-uitkering aldus berekend zou dienen te worden:

	<i>gehuwden</i>	<i>ongehuwden</i>
huurverhoging	f 50	f 45
opheffing consumptiebeperkingen	39	22
	<hr/>	<hr/>
	f 89	f 67
afgerond	90	67,

terwijl dan deze wijze van berekening ook t.a.v. de andere gemeenteklassen ware door te voeren.

Wetsontwerp no. 6

(Tijdelijke verhoging invaliditeitsrenten, enz.)

Enige leden wezen er op, dat er enkele particuliere pensioenfondsen zijn, die een regeling hebben, volgens welke de invaliditeitsrente in mindering gebracht wordt op het pensioen. De toeslagen, waarmede deze rente verhoogd is, vallen daar echter buiten. Zal dit ook het geval zijn met de verhogingen, welke thans voorgesteld worden? Dit ware in ieder geval wenselijk.

Algemeen achtte de commissie het onbillijk, dat de toeslagen niet meer toegekend worden na het bereiken van het 65ste jaar. Er zijn immers tal van ouden van dagen, die niet onder de bepalingen van de Noodwet vallen, en dezen worden door de bestaande regeling ernstig gedupeerd. Men zou gaarne zien, dat deze beperking zou komen te vervallen. Dit lijkt te minder bezwaarlijk, omdat, voor zover de toeslag ten goede komt aan degenen, die wel van de Noodwet trekken, aftrek zal plaats vinden.

Een der leden betoogde, dat de bijslag, waarmede de invaliditeits- en weduwenrente in 1951 zijn verhoogd, niet 15 pct., maar 15,76 pct., of wel afgerond 16 pct., had moeten bedragen. Met de jongste 5 pct. wordt de totale loonsverhoging 21,55 pct., terwijl de Regering de bijslag wil opvoeren tot 21 pct., hetgeen dus ook thans weer 0,55 pct. te weinig is. Ter compensatie van hetgeen reeds sinds de vorige loonronde door deze rentetrekkers te weinig werd ontvangen, dient thans — zo meende het hier aan het woord zijnde lid — de verhoging 7 pct. te bedragen. De gezinsbijslag, die volgens het Regeringsvoorstel op f 42,50 wordt gesteld, behoort in verband met het voorgaande op f 44 per persoon te worden gebracht.

Wetsontwerp no. 8

(Tijdelijke verhoging ongevalsuitkeringen)

Een der leden merkte op, dat de loonronden van 1 Januari 1950 en van 8 September 1950 nimmer in een bijslag op de ongevalsuitkeringen werden uitgedrukt. Ten einde deze tekortkoming alsnog te herstellen, zou het, naar het oordeel van dit lid, aanbeveling verdienen het voorstel zodanig te wijzigen, dat een bijslag wordt verleend van 21,5 pct., indien het betreft uitkeringen, welke zijn of worden toegekend ter zake van een ongeval, dat vóór 1 Januari 1950 heeft plaats gehad, 15,7 pct.,

indien het ongeval vóór 8 September 1950 geschiedde, 10,25 pct., wanneer het ongeval vóór 19 Maart 1951 plaats vond en 5 pct., wanneer dit vóór 1 Januari 1953 het geval was. Het hier aan het woord zijnde lid achtte het voorts onredelijk, dat degenen, die een rente ontvangen, in geval van arbeidsongeschiktheid van minder dan 25 pct. deze bijslagen niet toucheren. Ook voor deze groep van rentetrekkers zou dit lid zijn denkbeeld derhalve toegepast willen zien.

Van andere zijde werd gevraagd, waarom in lid 3 het rentepercentage niet genoemd wordt. Kan dit niet eenvoudig op 5 worden gesteld?

Tenslotte was een der leden van mening, dat in lid 3 van artikel 3 het facultatieve te zeer op de voorgrond staat. Kunnen de woorden „naar zijn oordeel” hier niet zonder bezwaar vervallen, naar analogie van de nieuwe tekst van artikel 17, tweede lid, der Noodwet Ouderdomsvoorziening?

Wetsontwerp no. 16

(Wijziging Kinderbijslagwet)

Gevraagd werd, of het niet noodzakelijk is ook in de Kinderbijslagwet voor invaliditeits-, ouderdoms- en wezenrentetrekkers overeenkomstige wijzigingen, als in dit ontwerp worden voorgesteld, aan te brengen.

Vertrouwende, dat de Regering bereid zal zijn het bovenstaande vóór de openbare beraadslaging omtrent dit wetsontwerp schriftelijk te beantwoorden, is de Commissie voor Sociale Zaken en Volksgezondheid van oordeel, dat daarmede die beraadslaging voldoende zal zijn voorbereid.

Vastgesteld 8 December 1953.

VAN LIENDEN
DE KORT
1)
STAPELKAMP
KIKKERT
ZEGERING HADDERS
LIPS—ODINOT
WIJFFELS
LEMAIRE
VAN LIER
BERGER.

1) Het lid der commissie de heer Mol en diens plaatsvervanger de heer Van der Ploeg, hebben wegens ziekte niet aan de vaststelling van dit verslag kunnen medewerken.